

Miten tietosuoja-asetusta toteutetaan Palkeiden tuottamissa palveluissa

13.4.2018 Sami Nikula

Miten tietosuoja-asetusta toteutetaan Palkeiden tuottamissa palveluissa?

Organisaatio. Kirkasta miksi pitää tehdä ja missä roolissa?

Substanssi. Selvitä nykytila jotta tiedetään mitä pitää tehdä

Henkilöstö. Viesti, kouluta, sitouta; mitä, miksi ja miten

Mistä tietosuoja-asetuksessa olikaan oikein on kyse?

- Isommasta ”asetus- ja lakiremontista” jo aikaa, ja tarkoituksena varmistaa tietosuojan toteutuminen digiaikana
- Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (EU 679/2016) tuli voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen
- Yhdenmukaistaa tietosuojasäännöksiä EU:ssa, vahvistaa ja yhdenmukaistaa rekisteröityjen oikeuksia
- Sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn sekä julkisella että yksityisellä sektorilla
- Korvaa vuoden 1995 henkilötietodirektiivin sekä henkilötietolain (523/1999). Nykyisessä henkilötietolaissa on paljon samaa ja samoja velvoitteita
- Mikä muuttuu olennaisesti asetuksen myötä?
 - Tietosuoja-asetus päivittää ja uudistaa periaatteita, joilla taataan oikeus henkilötietojen suojaan. Asetuksella vahvistetaan ihmisten oikeuksia ja EU:n sisämarkkinoita sekä sujuvoitetaan henkilötietojen kansainvälisiä siirtoja.
 - Muutokset antavat ihmisille paremmat edellytykset kontrolloida omia henkilötietojaan ja helpottavat tiedonsaantia omien henkilötietojen käsittelystä. Tarkoituksena on varmistaa, että ihmisten henkilötiedot ovat suojassa riippumatta siitä, missä ne lähetetään, käsitellään tai säilytetään

Palkeiden roolin tunnistaminen

- Roolin tunnistaminen
 - Vastuut rekisterinpidossa eivät muutu.
 - Asiakas on rekisterinpitäjä, jota varten rekisteri on perustettu ja jolla oikeus määrätä sen käytöstä. Tavoitteena on kuitenkin yksi rekisterinpitäjä hallinnon yhteisiin prosesseihin liittyviin rekistereihin. Koska muutos vastuissa vaatii lakimuutoksen, on VM aloittamassa sen selvittämistä, olisiko mahdollista saada yksi rekisterinpitäjä yhteisille prosesseille.
 - Rekisterinpitäjä oman virastonsa henkilötietojen osalta
 - Henkilötietojen käsittelijä tuottaessaan talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja
 - Vastuussa alihankintaketjusta rekisterinpitäjälle, sovittava, ohjeistettava
 - Tukea rekisterinpitäjää velvollisuuksiensa toteuttamisessa
- Sovittava vastuut eri näkökulmista
 - Rekisterinpitäjän tulee nykyistä tarkemmin sopia henkilötietojen käsittelijän kanssa henkilötietojen käsittelijän vastuista ja velvollisuuksista. Palkeet on valmistellut tarvittavat sopimusmuutokset asiakassopimukseen sekä palvelukuvauksiin. Sopimusmuutokset käsitellään asiakasneuvottelukunnassa.
 - Palkeet edellyttää alihankkijoiltaan (esim. tietojärjestelmätoimittajat) samat asetuksen asettamat velvoitteet kuin mitkä koskevat Palkeita tuottaessaan palveluja Asiakkaalle. Palkeet on valmistellut Hanselin kanssa sopimusmuutokset tarvittaviin toimittajasopimukseen

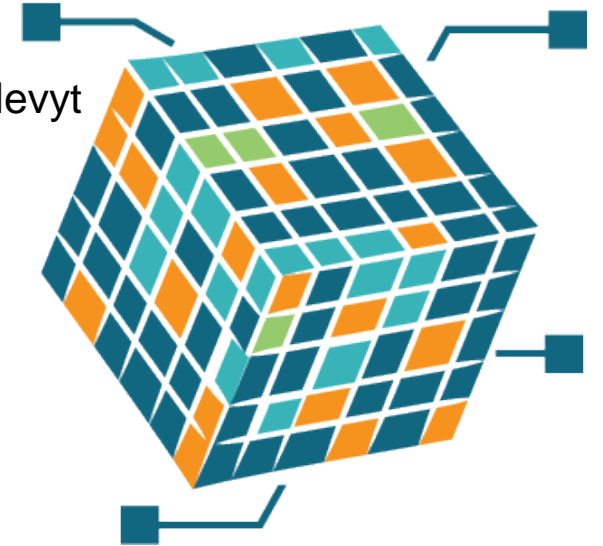
Miten lähdettiin liikkeelle

- Projektoitiin tekeminen vuoden 2017 alussa
- Aloitettiin esiselvityksellä Q1 ja Q2 2017 jonka lopputuloksena nykytila-analyysi. Apuna käytettiin ulkopuolista apua. Lähestyttiin arvioimalla tilannetta asetuksen vaatimuksiin
 - Toimenpiteitä esiselvityksen perusteella runsaasti, osa triviaaleja ja nopeasti ratkaistavia osa taas pitkän aikavälin tavoitteita
- Välitarkastus tehty helmikuussa 2018
 - Tehty oikeita asioita, suunta oikea, hyvät mahdollisuudet täyttää vaatimukset
 - Silti edelleen paljon tehtävää

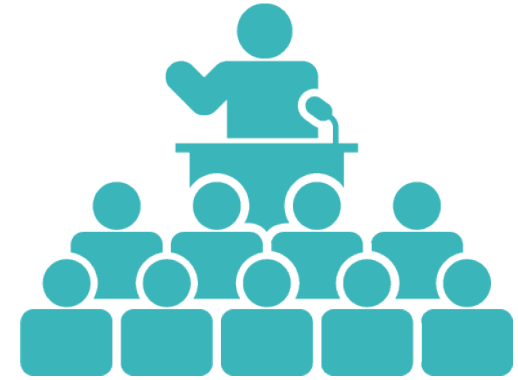
Nykytila-analyysin perusteella työstyetty

- Rekistereiden tunnistaminen
 - Tietosuojaselosteet
 - Tietolähteiden kuvaaminen, tietovirtojen kuvaaminen
- Sopimukset
 - Hankintasopimukset
 - Asiakassopimukset
- Tietosuojariskien arviointi
 - Järjestelmät, prosessit
- Tietoturvan ja tietosuojan varmentaminen
 - Muutosten yhteydessä
 - Hankinnoissa
- Tietosuojan toteutumisen varmistaminen
 - Osaksi sisäistä valvontaa, käyttöoikeudet, lokivalvonta, tietotilinpäättös
- Tiedon elinkaaren hallinta
 - TOS, järjestelmät, työtilat, verkkolevyt
- Tietosuojan organisointi
 - Poliitikat, työjärjestys, tietosuojavastaava, tietosuojaorganisaatio, ohjeistus, koulutus
 - Poikkeamien käsittely
- Tietoturvan varmistaminen
 - Osaaminen, toimittajat
- Järjestelmien kehittäminen vastaamaan asetuksen vaatimuksia
 - Välitön kehittäminen
 - Pidemmän aikavälin kehittäminen

Tietosuojaosaamisen kasvattaminen

- HAUS:in tietosuojavastaava-koulutus
- Osallistuminen tietosuojayhteishankkeeseen
- Täsmäkoulutusta eri osa-alueille; julkisuus ja salassapito, henkilötietolaki, henkilötietojen käsittely jne.

Henkilöstön kouluttaminen osana valmistautumista

- Jatkuvana toimintana kaksi kertaa vuodessa tietoturvaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä luentokulutuksia
- Jatkuvana toimintana itseopiskeltavat koulutukset, täydennettynä Juhta-hankkeen tuottamilla tietosuojaan liittyvillä materiaaleilla
- Tietoturva- ja tietosuojatietoisuuden ylläpitoon kuukausittaiset eri aiheita käsittelevät videot
- Täsmäkoulutuksia hankintoja tekeville, asiakasrajapinnassa toimiville, robotiikan, julkaisujen, muutoshallinan parissa toimiville jne.

Palkeet tietoturva- ja tietosuojakoulutukset

Projektista sisäänrakennetuksi ja oletusarvoiseksi tietosuojaksi

Organisaatio. Ylläpidä ja kehitä tietosuojakyvykkyyttä, osoita se!

Substanssi. Kehitä menetelmiä, prosesseja, järjestelmiä

Ihmiset. Ylläpidä sekä kehitä osaamista ja tietosuojatietoisuutta

Maailma ei ole vielä valmis 24.5.2018,
työ jatkuu heti aamulla 25.5

Kiitos!